

PRAVILNIK
O UNUTRAŠNjem REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPOMENIKA PRIRODE
„PARK BUKOVIČKA BANJA”

(„Sl. glasnik RS”, br. 106/2013)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi Spomenika prirode "Park Bukovička banja" (u daljem tekstu: Pravilnik), uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite i razvoja Spomenika prirode "Park Bukovička banja" (u daljem tekstu: Park), a naročito način i uslovi za: kretanje i boravak Posetilaca, korišćenje prirodnih resursa, korišćenje rekreativnih i drugih javnih površina, postavljanje informativnih i drugih oznaka, mere zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja i obavljanja obrazovnih aktivnosti, obavljanja turističkih i ugostiteljskih usluga i drugih aktivnosti, mesta i uslovi za odlaganje otpada, način održavanja urednosti i čistoće, postupak izdavanja saglasnosti i drugih akata upravljača korisnicima, način i organizovanje čuvarske službe, način čuvanja i oprema neophodna za čuvanje i održavanje, način sprovođenja preventivnih mera zaštite od požara, drugih elementarnih nepogoda, udesa i posebne zabrane, ograničenja u sprovođenju režima zaštite, na osnovu Zakona o zaštiti prirode, (u daljem tekstu: Zakon) i Uredbe o proglašenju Spomenika prirode "Park Bukovička banja" (u daljem tekstu: Uredba).

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na: pravna lica, preduzetnike, fizička lica ili druge subjekte, koji u zaštićenom području obavljaju poslove, delatnosti, odnosno koriste prirodno dobro i/ili njegove resurse, pogodnosti i odlike (u daljem tekstu: Korisnik) i na sva druga lica koja iz naučnih, obrazovnih, rekreativnih, turističkih, sportskih, kulturnih potreba i razloga, borave na području Parka (u daljem tekstu: Posetilac).

Član 3

Sprovođenje odredbi ovog pravilnika, vrši Javno komunalno preduzeće "Zelenilo Aranđelovac" (u daljem tekstu: Upravljač).

Član 4

Korisnici i posetioci su dužni da se pridržavaju odredbi ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara Parka i drugih ovlašćenih lica upravljača.

U planiranju i preduzimanju radova i aktivnosti na području Parka, korisnici i posetioci su dužni da poštuju Zakon, Uredbu i Plan upravljanja (u daljem tekstu: Plan).

Član 5

Za korišćenje Parka i usluga upravljača, korisnik i posetilac plaćaju naknadu upravljaču shodno članu 70. Zakona.

Visinu, način obračuna i naplata naknade, upravljač propisuje posebnim aktom, uz saglasnost nadležnog ministarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 6

Unutrašnji red Parka, upravljač obezbeđuje organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa javnim preduzećima i drugim privrednim subjektima, ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 7

Ulazak u Park je slobodan i bez ograničenja.

Član 8

Posete Parku, organizovanih grupa je moguće jedino uz prisustvo vodiča upravljača u trajanju do 30 minuta.

Organizovane turističke grupe, su dužne da kupe kartu kod turističkog vodiča u montažnom objektu upravljača i da kod sebe imaju ulaznicu koju bi pokazali na zahtev službenog lica, a visina nadoknade, biće regulisana posebnim aktom upravljača.

Najveća dozvoljena veličina turističke grupe sa jednim vodičem je do 50 osoba.

Park je, dostupan, za ugovorene posete, u toku cele godine, svakog radnog dana, u vremenu od 9,00 do 20,00 časova, dok Upravni odbor upravljača ne odluči drugačije. Van utvrđenog radnog vremena, za grupne posete, omogućiće se obilazak, ukoliko je poseta najavljena najmanje dva radna dana ranije.

Član 9

Za vreme boravka u Parku, posetioci su dužni, da se pridržavaju ovog pravilnika, uputstava vodiča, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloge čuvara Parka i drugih ovlašćenih lica upravljača.

Član 10

U toku kretanja i boravka na području Parka, u skladu sa članom 4. Uredbe, nije dozvoljeno obavljati radove i aktivnosti za koje se u skladu sa Zakonom, utvrdi da mogu oštetiti populacije, zajednice i staništa biljnih i životinjskih vrsta, narušiti prirodne procese i ekološku celovitost područja ili značajno nepovoljno uticati na estetska i kulturno-istorijska obeležja područja i životnu sredinu.

Član 11

Osim zabrana koje su kao takve utvrđene članom 35. Zakona, Uredbom se забранјује извођење радова и активности који би угрозили просторни концепт заштићеног подручја и vegetацију у њему, а нарочито сећа дрвећа и шибља, ломљење грана, оштећивање коре, kidanje лиšћа, уништавање цветњака, руžičњака и travnjaka.

Iзвођење паса, конја и других животиња на простор у оквиру граница заштићеног подручја је забранјено.

Палjenje и лоženje ватре, камповање, логоровање, воњња бицикла, мотора, бицикла са мотором, скутера, по условима Завода, као и свих других средстава која могу повредити посетиоце, или уништити заштићене биљне и животинске врсте, је забранјено.

Кретање, заустављање и паркирање возила унутар граница Парка, забранјено је, осим за возила службе одржавања парка и службених возила за потребе приступа постојећим објектима која се могу кретати по постојећем путу и паркугу или по датој шеми кретања од стране управљача, возила хитне службе (хитна помоћ, ватрогасци, полиција), и возила са одобренjem управљача.

Стварање галаме и нереда на површини Парка, је забранјено.

Наčin i uslovi obilaska Parca, sa dodatnim информацијама од значаја за посетиоце биће истакнути на видном месту.

Član 12

Управљач ће вршити контролу prolaza возила и ljudi, zasnivanjem ulaznih stanica u skladu sa članom 68. Zakona, stav 3, 4. i 5.

Наčin заснivanja i rada ulaznih stanica, управљач ће propisati posebnim aktom, u skladu sa zakonom.

Član 13

Vlasnici i корисници земљишта и других nepokretnosti dužni су да допусте приступ и prolaz čuvarima i другим ovlašćenim licima управљача u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa одобренjem управљача obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u заштићенom području.

Zabranjeno je спречавање или ометање чувара и других ovlašćenih lica u vršenju radnji i aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 14

Корисници и посетиоци, dužni su da применjuju mere заштите prirodnih, kulturnih vrednosti i životne sredine u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom, merodavnim zakonima i propisima donетим на основу тих закона.

Član 15

Na području Parka, sprovodi se proaktivna zaštita i mogu da se vrše upravljačke intervencije u cilju restauracije, uređenja i unapređenja sa ograničenjima, promena namene i smanjivanje površine Parka, vršenje radova i aktivnosti koje nisu u skladu sa namenom prostora, kao i onih kojima se mogu narušiti pejzažno arhitektonski koncept, estetske i ambijentalne vrednosti i pogoršati karakteristike i primarne vrednosti zaštićenog područja.

Zabranjuje se izvođenje radova i aktivnosti koje bi ugrozile prostorni koncept zaštićenog područja i vegetaciju u njemu, a naročito stanje dendroflore i njihov biološki opstanak.

Unošenje invazivnih alohtonih vrsta i novih vrsta drveća i šiblja koje po konceptu i estetskim kriterijumima ne odgovaraju objektu prirodno-kulturne baštine, nije dozvoljeno.

Član 16

Na području Parka radovi i aktivnosti se ograničavaju na osnovu Uredbe, pri čemu uklanjanje primeraka dendroflore koji na zaštićenom prostoru ne zadovoljavaju zdravstvene, estetske i funkcionalne kriterijume se mogu ukloniti.

Unošenje novih vrsta drveća i šiblja koje po svojoj biologiji odgovaraju staništu parka, a koje po konceptu i estetskim kriterijumima, odgovaraju objektu prirodno-kulturne baštine, je moguće uz saglasnost upravljača.

Izvođenje svih biološko-tehničkih mera zaštite i nege (prihranjivanje, zalivanje, tretman protiv fitopatoloških i entomoloških oboljenja i sl.), za koje se proceni da su neophodni za održavanje vitalnosti drveća, žbunja i održavanje cvetnjaka, a u cilju zaštite i unapređenja zaštićenog područja, u skladu sa planom i programom upravljanja, se mogu vršiti uz saglasnost nadležnog Ministarstva.

Podizanje, obnavljanje i održavanje (košenje, uklanjanje korova, prihranjivanje, aeracija i td.), travnjaka, a na osnovu odgovarajuće izvođačke dokumentacije u skladu sa godišnjim programom upravljanja i uz saglasnost Upravljača se dozvoljava.

Član 17

Biljke, životinje i gljive koje žive u slobodnoj prirodi na području Parka, za koje se izradom elaborata (po Planu upravljanja), i Pravilniku o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva ("Službeni glasnik RS", br. 5/10 i 47/11) utvrdi da pripadaju listi zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta, zabranjeno je seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove ili ih na drugi način oštećivati i uništavati (odnosi se i na povremeni ili sezonski boravak nekih životinja).

Lice koje na području Parka, nađe zaštićenu divlju vrstu pod zaštitom ili specijalnom zaštitom utvrđenu Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva, svoj nalaz, bez odlaganja, prijavljuje čuvaru ili drugom ovlašćenom licu upravljača.

Lice iz stava 2. ovog člana i upravljač, mogu se dogovoriti da upravljač preuzme dalje obaveze u vezi nađenih primeraka divljih životinja, shodno članu 93. Zakona, odnosno obavesti najbližu veterinarsku organizaciju i Ministarstvo, o čemu upravljač sastavlja zapisnik i vodi evidenciju.

Zabranjeno je postupati, sa strogo zaštićenim vrstama divljih biljaka, životinja i gljiva, suprotno odredbama 1, 2. i 3. stava ovog člana.

Član 18

Divlje vrste biljaka, gljiva, lišajeva i životinja, koje su izradom elaborata, Uredbom o stavljanju pod kontrolu sakupljanja i prometa divlje flore i faune ("Službeni glasnik RS", br. 31/05, 45/05 - ispravka, 22/07, 38/08, 9/10 i 69/11), stavljene pod kontrolu sakupljanja i prometa divlje flore i faune, mogu se sakupljati na području Parka, na način i pod uslovima koje propisuje navedeni pravilnik i uredba.

Lica koja vrše sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana, na području Parka, dužna su da čuvaru Parka ili drugom ovlašćenom licu Upravljača, prijave dnevne količine i vrste sakupljene flore i faune.

Sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana, na mestima za koje se utvrdi specijalna zaštita, vršiće se samo uz pribavljeno odobrenje upravljača.

Zabranjeno je sakupljanje divlje flore, semena, reznica,..., i faune, suprotno odredbama st. 1, 2. i 3.

Član 19

Vrste divlje flore i faune, čije je korišćenje i zaštita regulisano propisima iz oblasti šumarstva, poljoprivrede, lovstva, mogu se na području Parka, koristiti na način i pod uslovima iz tih propisa.

Za sve aktivnosti stava 1. ovog člana, neophodno je pribaviti odobrenje upravljača.

Član 20

Lov, pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima, nije dozvoljen na području Parka.

Član 21

Na području Parka, obavezna je kontrola i suzbijanje vrsta biljaka i životinja koje je Ministarstvo proglašilo za invazivne.

Član 22

Upravljač će na pogodan način, javno, prikazati i učiniti dostupnim korisnicima i posetiocima, spiskove vrsta divlje flore i faune iz čl. 17, 18. i 19. sa informacijama od značaja za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 23

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status evidentiranog ili utvrđenog kulturnog dobra.

Nisu dopušteni razgradnja i drugi vidovi oštećenja ili uništavanja objekata.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Upravljač će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanja i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga, sačiniti popis predmeta, objekata i mesta, iz st. 1, 2. i 3. ovog člana na području Parka.

Upravljač će na vidan i pogodan način obeležiti objekte i mesta kulturno-istorijskih vrednosti na području Parka.

Član 24

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti, kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tle, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po zdravlje ljudi i živi svet, a shodno propisima koje regulišu oblast zaštite životne sredine.

U skladu sa članom 57. Zakona, za radove i aktivnosti, odnosno projekte sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu, sprovodi se postupak procene uticaja na životnu sredinu ili se bez izrade studije procene uticaja, postupa po aktu o uslovima i merama zaštite prirode, koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije (u daljem tekstu: Zavod).

Nosilac projekta, dužan je da planirane radove i aktivnosti iz stava 2. ovog člana, pismeno prijavi upravljaču.

IV SPORTSKO-REKREATIVNE, TURISTIČKE, UGOSTITELJSKE I DRUGE DELATNOSTI

Član 25

Sportsko-rekreativne, turističke, ugostiteljske i druge delatnosti i aktivnosti obavljajuće se u skladu sa utvrđenim režimom zaštite, programom zaštite i razvoja Parka, kao i drugom planskom i programskom dokumentacijom uz uslove Zavoda i urbanističke planske dokumentacije.

Na području Parka, mogu se organizovati promocije, održavati pozorišne predstave, filmske projekcije i druga kulturna dešavanja, ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Za aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana organizator pribavlja odobrenje upravljača i plaća naknadu u skladu sa posebnim aktom koji donosi upravljač.

Za aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana organizator je dužan da prijavu namere izvrši 30 dana pre planiranog datuma početka ili po predhodnim uslovima upravljača.

Za planirane aktivnosti kod kojih se osnovano pretpostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Parka i kvalitet životne sredine organizator na osnovu obaveštenja upravljača pribavlja uslove Zavoda.

Na području Parka zabranjeno je organizovanje sportsko-rekreativnih takmičenja, osim na za to uređenim terenima u delu Park - šume "Zvezdara" ili po predhodno pribavljenim uputstvima upravljača.

Postavljanje novih elemenata parkovskog mobilijara za park šumu, popravka postojećih, (postavljanje novih klupa, korpi za otpatke, kandelabra, itd.), može se vršiti na osnovu uslova nadležnih institucija.

Zabranjeno je organizovanje takmičenja bez odobrenja upravljača i protivno uslovima datim u odobrenju.

Član 26

Na području Parka pravna i fizička lica mogu obavljati delatnost turizma i ugostiteljstva, odnosno organizovati turističku posetu i pružati usluge ishrane i pića u skladu sa Zakonom o turizmu ("Službeni glasnik RS", br. 36/09 i 88/10), propisima donetim na osnovu tog zakona, uredbom, ovim pravilnikom i zakonom.

Član 27

Turističke grupe i pojedinci mogu slobodno obilaziti područje Parka, uz usluge vodiča, čuvara, ili nekog drugog ovlašćenog lica od strane upravljača (obrazovne, rekreativne i opštakulturne razloge i potrebe).

Upravljač može za zainteresovane turističke grupe organizovati obilazak Parka, sa posebno izdvojenom temom, ako se grupa najavi dva dana ranije upravljaču.

Promovisanje Parka u edukativne svrhe, obavljanje naučnih istraživanja, turističke posete, rekreacija i sportske aktivnosti, koje ne ugrožavaju osnovnu namenu parka, vršiće se na osnovu programa prezentacije Parka, kojim će upravljač, bliže odrediti način posećivanja, istovremeni broj posetilaca i druga pitanja od značaja za razgledanje Parka i upoznavanje njegovih vrednosti.

Za obavljanje delatnosti turizma i ugostiteljstva iz člana 25. i za usluge upravljača iz čl. 26. i 27. ovog pravilnika, plaća se naknada u skladu sa posebnim aktom upravljača.

V OBAVLJANJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 28

Gajenje, zaštita i korišćenje park šume "Zvezdara" (u daljem tekstu: Zvezdara), vrši se u skladu sa Zakonom o šumama čl. 6, 7, 9. i 39. ("Službeni glasnik RS", broj 60/10) propisima donetim na osnovu tog zakona, uredbom i ovim pravilnikom.

Planovi razvoja Zvezdare, sprovodiće se prema godišnjim planovima i izvođačkim projektima na koje će saglasnost dati Zavod.

Član 29

Na površini Zvezdare je utvrđen III stepen zaštite i na njoj se vrši održivo gazdovanje šumom koji osigurava umereno povećanje površina pod šumskim ekosistemima i poboljšanje njihovog sastava, zdravstvenog stanja i proizvodne sposobnosti, očuvanje raznovrsnosti i izvornosti drveća, žbunja i ostalih biljaka u šumskoj sastojini, obezbeđuje zaštitu šume i šumski red uz plansku izgradnju i rekonstrukciju neophodnih objekata za funkcionisanje navedenog dela.

Zabranjena je seča četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike, ali i bilo koja druga seča, bez odobrenja ili obaveštavanja upravljača, koji će na upućeni zahtev, postupiti u skladu sa svojom

nadležnošću. Doznaku za seču u Parku, vrši se na osnovu revidiranog Manuala zdravstvenog stanja i mišljenja Zavoda.

Član 30

Eksplotacija mineralnih sirovina, vrši se u skladu sa Zakonom o rudarstvu i geološkim istraživanjima ("Službeni glasnik RS", br. 44/95, 101/05 - dr. zakon, 85/05 - dr. zakon, 34/06 i 88/11), propisima donetim na osnovu tog zakona, uredbom i ovim pravilnikom.

Na površini Parka se ograničavaju radovi i aktivnosti pri izvođenju rekonstrukcije vodozahvata, istražnih bušenja ili izvođenje istražnih objekata za potrebe Banje, pod posebnim uslovima, koje donosi nadležno Ministarstvo.

Produbljivanje postojećih vodozahvata je zabranjeno, osim ako nadležno Ministarstvo odlukom ne potvrdi drugačije.

VI IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 31

Izvođenje investicionih radova i aktivnosti vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09, 24/11 i 121/12), propisima donetim na osnovu tog zakona, donetim urbanističkim planovima, zakonom, uredbom i ovim pravilnikom.

Na površini Parka zabranjuje se izgradnja industrijskih i energetskih objekata, objekata turističkog smeštaja, infrastrukturnih objekata, skladištenje robe i građevinskog materijala, eksplotaciju i primarnu preradu mineralnih sirovina, obrazovanje objekata za upravljanjem otpadom, izgradnju naselja i širenje njihovih građevinskih područja, formiranje šumskih i poljoprivrednih monokultura, primenu hemijskih sredstava i drugi radovi i aktivnosti, koji mogu imati značajan nepovoljni uticaj na prirodne i druge vrednosti zaštićenog područja.

Ograničava se izmena konfiguracije terena pri nivacionim radovima, osim ako su predviđeni projektom na koje su prethodno pribavljeni uslovi zaštite prirode i izvođenje zemljanih radova predviđenih projektom obnove parka i projektom sanacije ili izgradnje infrastrukturne mreže.

Ograničava se izgradnja novih podzemnih i nadzemnih instalacija, ili bilo koje vrste objekata infrastrukture, a koje biološki i pejzažno ne ugrožavaju zaštićeno područje, kao i na rekonstrukciju postojeće infrastrukture, za koju je neophodna tehnička dokumentacija, izrađena u skladu sa prethodno pribavljenim uslovima zaštite prirode.

Izgradnja objekata se ograničava, u okviru granica zaštićenog područja, na one koji su isključivo u skladu sa funkcijom i namenom zaštićenog prostora.

Rekonstrukciju i revitalizaciju sa ciljem obnove parkovskog područja kao pejzažno-arhitektonskog i kulturno-istorijskog nasleđa, a na osnovu Glavnog projekta rekonstrukcije i revitalizacije i u skladu sa uslovima zaštite prirode, kao i uslovima drugih nadležnih institucija se ograničava.

Ograničena je rekonstrukcija postojećih objekata, kao što su Staro zdanje, Biveta, Šumadija, Specijalna bolnica, objekat Eksplotacije i svih ostalih objekata i njihovo stavljanje u funkciju.

Uništavanje korenovog sistema prilikom radova na uređenju prostora je zabranjeno, a korigovanje se može vršiti samo po izdatoj saglasnosti i na način koji propiše upravljač.

Član 32

Planirane radove na izgradnji objekata i uređenju prostora, nosilac radova odnosno investitor (u daljem tekstu: Investitor), dužan je da pismeno prijavi upravljaču, shodno članu 57. stav 5. Zakona.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži:

- osnovne podatke o investitoru,
- podatke o vrsti i obimu planiranih radova,
- vlasništvu nad nepokretnostima,
- lokaciju na kojoj će se radovi obavljati.

Upravljač će u roku ne dužem od 15 dana, od podnošenja prijave, dostaviti investitoru pisano obaveštenje o tome da li su radovi Zakonom i Uredbom dozvoljeni, sa uputstvom šta dalje treba da radi kako bi pribavio akt o uslovima zaštite prirode, lokacijsku i građevinsku dozvolu.

Upravljač će od investitora tražiti dopunu prijave ukoliko se na osnovu predočenih podataka ne može pružiti merodavno i kvalifikovano obaveštenje.

Investitor je dužan da jedan primerak prijave početka građenja objekta iz člana 148. Zakona o planiranju i izgradnji, dostavi upravljaču. Uz prijavu, u kojoj navodi planiranu dinamiku radova, Investitor prilaže akt o uslovima zaštite i građevinsku dozvolu.

Za manje montažne objekte privremenog karaktera na zemljištu u javnoj svojini iz člana 146. Zakona o planiranju i izgradnji (kiosci, letnje i zimske bašte, tezge i drugi pokretni mobilijar, nadstrešnice, spomen obeležja i dr.) čije postavljanje i uklanjanje obezbeđuje lokalna samouprava, potrebna je saglasnost upravljača.

Zabranjeno je radove na izgradnji objekata i uređenju prostora izvoditi odnosno obavljati bez prijave iz stava 5. ovog člana, a montažne objekte iz stava 6. postavljati bez saglasnosti upravljača.

Član 33

Na osnovu odredbi Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09, 24/11 i 121/12), koje se odnose na objekte i radove za koje se ne izdaje građevinska dozvola i na osnovu akta kojim Vlada shodno članu 35. stav 11. Zakona, bliže propisuje režime zaštite, radove i aktivnosti koji su zabranjeni ili ograničeni, upravljač će utvrditi i na pogodan način objaviti spisak radova na izgradnji objekata i uređenju prostora, koje investitor nije dužan da prijavi upravljaču.

VII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 34

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Parka, vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS", br. 36/09 i 88/10), propisima doneti na osnovu tog zakona, drugim zakonima i propisima koji se odnose na otpadne materije, uredbom i ovim pravilnikom.

Deponovanje smeća, zemlje, svih vrsta otpadnih materija, građevinskog i drugog materijala što može da umanji funkcionalna svojstva zaštićenog područja, nije dozvoljeno, osim izuzetno, po odobrenju upravljača, na način i na mestu koje odredi upravljač, kao i paljenje korova, lišća, granja i slično, loženje otvorene vatre, se ne može vršiti, osim izuzetno po odobrenju upravljača.

Regionalni i lokalni planovi upravljanja otpadom, usklađuju se sa Uredbom i Planom upravljanja Parka.

Član 35

Svako je dužan da sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena odnosno opremljena i prema potrebi, obeležena za te namene.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mestima koja su predmet posete i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Parka, sa posebno organizovanom šemom oko turističkih, smeštajnih i ugostiteljskih objekata.

Upravljač će inicirati saradnju sa komunalnom službom, teritorijalno nadležnom jedinicom lokalne samouprave, u oblasti održavanja čistoće, kroz organizованo postavljanje i redovno pražnjenje kontejnera za smeće, u delovima gde se okuplja veći broj posetilaca.

Član 36

Vlasnici i korisnici nepokretnosti, dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

Obavezna je seča trulog, prestarelog i oštećenog drveća i žbunja, uključujući neželjeni podrast, potkresivanje grana i uklanjanje korova na zemljištu do saobraćajnica, oko javnih i ugostiteljskih objekata, kulturnih dobara, istorijskih spomenika i javnih česmi, na površinama za rekreaciju i oko mesta za igru dece i održavanje šumskog reda u skladu sa propisima u oblasti šumarstva, uključujući i obavezu što kraćeg zadržavanja posećenih stabala.

Zabranjeno je zapuštanje i zakoravljanje Parka, osim po odobrenju Upravljača u zonama naučnih istraživanja.

VIII OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 37

Upravljač u roku koji je utvrđen uredbom i na način propisan odgovarajućim podzakonskim aktom, obeležava Park kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni put ulazi u Park, a granice Parka obeležava propisanim oznakama.

Upravljač postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda.

Upravljač postavlja i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Parka, kao što su panoi, bilbordi i dr.

Zabranjeno je postavljanje reklamnih tabli i bilborda u okviru i na obodu zaštićenog područja, bez odobrenja upravljača, kao i oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana kao, njihovo zaklanjanje odnosno maskiranje drugim objektima.

Postavljanje, ukucavanje tabli i drugih obaveštenja na stablima je takođe zabranjeno.

Na ulazima u Park, na kojima je moguć ulazak vozilima, vidno je obeleženo ograničenje ulaska istih, a kretanje i parkiranje motornih vozila na zaštićenom području dozvoljeno je isključivo na za to predviđenim mestima, (parkinzi koji moraju biti vidno obeleženi), dok kontrolu ulaza vrši čuvar.

Član 38

Korišćenje prirodnih vrednosti (za naučno istraživački rad, snimanje i fotografisanje, i dr.), moguće je uz odobrenje upravljača.

Član 39

Na području Parka nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja i uputstava Upravljača, kako bi se stvorio zajednički vizuelni identitet svih dizajniranih elemenata za obeležavanje, označavanje i oglašavanje.

Oznake za obeležavanje u Parku, rade se na osnovu postavljenog standarda, a prema važećem pravilniku o načinu obeležavanja i usvojenom dizajnerskom rešenju. Grafički dizajn svih elemenata određen je rešenjem njihove noseće konstrukcije, a izgled je: čist i jasan, lako čitljiv i oslobođen suvišnih detalja. Tekst je dvojni, na srpskom i engleskom isписан u dva različita pisma u dve različite boje. Tekstovi na srpskom pišu se cirilicom, fontom Helvetica cirilica u crnoj boji, (RGB: 0, 0, 0; CMYK: 75, 68, 67, 90), a tekstovi na engleskom fontom Arial "italic" i tekst zaglavlja, fontom Arial "regular" opcijom u sivoj boji, (RGB: 38, 38, 38; CMYK: 71, 65, 64, 69). Ako se u okviru ciriličnog teksta ubacuje neki latinski znak, onda koristiti font Arial.

Boje koje se koriste za ostalu grafiku su: braon, žuta, (pozadina označka, slike-RGB: 200, 190, 114; CMYK: 24, 19, 67, 0-RGB: 226, 215, 97; CMYK: 13, 8, 76, 0), i bela, (zaglavlja, pozadina zaštićenog znaka-RGB: 225, 225, 225; CMYK: 0, 0, 0, 0).

Tekst na srpskom i engleskom jeziku, orijentisan je uz levu ivicu table, dok se na desnoj strani, nalazi grafički prikaz. U gornjem zaglavlju sa leve strane, nalazi se ime Parka, a u donjem delu je ostavljen prostor za logo, koji se aplicira isključivo na belu pozadinu, i kontakt informacije preduzeća.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaka koje su utvrđene propisima u oblasti turizma, saobraćaja i javnih puteva, vodoprivrede, energetike, šumarstva i lovstva, nije potrebno odobrenje upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli iz stava 1. ovog člana, upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa posebnim aktom.

Član 40

Fotografisanje i snimanje tonskih i video zapisa i filmova na području Parka, dozvoljeno je.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koja se vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti saglasnost upravljača i za njih se plaća naknada na osnovu posebnog akta koji donosi upravljač.

Radi pribavljanja saglasnosti iz stava 2. ovog člana, organizator snimanja, odnosno zainteresovano lice prijavljuje planirane aktivnosti snimanja upravljaču koji je dužan da saglasnost izda u roku od 15 dana.

Za aktivnost fotografisanja i snimanja zainteresovano lice će prema potrebi i obaveštenju upravljača, pribaviti akt o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod.

Upravljač može privremeno ili trajno uskratiti saglasnost ukoliko je indikovan značajan nepovoljan uticaj na prirodne vrednosti.

Fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje fotografija, tonskih i videozapisa i filmova koji se publikuju odnosno prikazuju javnosti, osim igralih filmova, dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi upravljaču.

IX ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 41

Na području Parka mogu se vršiti naučna i primenjena istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa zakonima i propisima koji uređuju oblast naučnih i primenjenih istraživanja i obrazovanja i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne izazovu značajne nepovoljne promene ili unište prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 42

Za istraživanja koja mogu imati uticaj na vrednosti i obeležja Parka i za koja je u smislu člana 57. st. 3. i 4. Zakona, neophodno pribaviti akt o uslovima zaštite prirode, nosilac istraživanja pribavlja saglasnost upravljača.

Da bi pribavio saglasnost iz stava 1. ovog člana, nosilac istraživanja prijavljuje Upravljaču planirane istraživačke radove i aktivnosti.

Prijava istraživanja sadrži merodavne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, lokaciji, vremenu trajanja, metodama, sredstvima, opremi i alatima, rukovodiocu i učesnicima istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se traži od upravljača.

Uz prijavu istraživanja prilaže se akt o uslovima zaštite prirode.

Uz prijavu istraživanja, za čije izvođenje je propisana obaveza pribavljanja dozvole, prilaže se i dozvola nadležnog ministarstva u skladu sa Zakonom.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana, koju preduzeće izdaje u roku ne dužem od sedam dana od dana prijema prijave, sadrži uputstvo o primeni uslova i mera zaštite prirode i pravila unutrašnjeg reda, posebne uslove, ako ih ima, u vezi mesta, vremena i načina izvođenja radova, obezbeđenja pratnje čuvara ili drugog lica, kao i mogućnost i uslove pružanja traženih usluga.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi bez pribavljenе saglasnosti upravljača.

Član 43

Upravljač može u postupku izdavanja saglasnosti odrediti drugo vreme od onog koje je navedeno u prijavi ako oceni da postoji rizik po prirodne vrednosti, bezbednost i zdravlje ljudi, o čemu obaveštava podnosioca prijave pre izdavanja saglasnosti.

Upravljač iz razloga navedenih u stavu 1. ovog člana ili nepoštovanja propisanih uslova može pismeno naložiti prekid istraživačkih radova i aktivnosti.

Član 44

O istraživanjima u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, klimatologije i meteorologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije, kulturnih dobara i u drugim oblastima za koja se po pravilu ne pribavlja saglasnost upravljača, potrebno je da nosilac istraživanja blagovremeno pismeno obavesti upravljača.

Obaveštenje sadrži istu vrstu podataka kao i prijava istraživanja.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pružiti pismeni odgovor podnosiocu obaveštenja da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda i uputiti podnosioca obaveštenja na eventualnu obavezu pribavljanje akta o uslovima zaštite prirode.

Zabranjeno je istraživanja iz stava 1. ovog člana započeti ili izvoditi ukoliko se o njima ne obavesti upravljač.

Član 45

Obrazovne aktivnosti na području Parka, kao što su škola u prirodi, terenska nastava, seminari i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno pismeno prijaviti upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što upravljač potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se очekuje od upravljača.

Upravljač će odmah, a najkasnije u roku od dva dana pismeno potvrditi prijem prijave obrazovnih aktivnosti i obavestiti podnosioca prijave o posebnim uslovima zaštite prirode i životne sredine prilikom obavljanja aktivnosti, ako ih ima, kao i o mogućnostima i uslovima pružanja traženih usluga ili pomoći.

Član 46

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, nosilac istraživanja odnosno organizator obrazovnih aktivnosti dužan je da upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja dužan je da obavesti upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi upravljaču.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 1. odnosno ne dostavi obaveštenje i elaborat ili rad iz stava 2. ovog člana, upravljač može uskratiti saglasnost za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

X ČUVARSKA SLUŽBA

Član 47

Neposredni nadzor na području Parka sa sprovođenjem pravila unutrašnjeg reda, vrši čuarska služba.

Čuarska služba Parka je organizovana u sklopu službe fizičko tehničkog obezbeđenja JKP "Zelenilo Aranđelovac", Aranđelovac (u daljem tekstu: Čuvar).

Koordinaciju poslova organizacionih delova čuvara, vrši direktor JKP "Zelenilo Aranđelovac", (u daljem tekstu: Direktor).

Čuvar je za svoj posao u čuarskoj službi, neposredno odgovoran direktoru.

Broj čuvara utvrđuje direktor pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih mesta, a vrsta i obim konkretnih poslova koje čuvar obavlja, utvrđuje se ugovorom o radu, pojedinačnim aktom u skladu sa zakonom i usvojenim procedurama.

Član 48

Za vreme službe čuvar nosi službenu odeću na kojoj je znak upravljača i znak zaštite prirode.

Do donošenja akta iz člana 110. stav 8. Zakona, kojim nadležan ministar (u daljem tekstu: Ministar), propisuje jedinstvenu uniformu čuvara nacionalnih parkova i zaštićenih područja proglašenih aktom Vlade, čuvar će nositi uniformu upravljača.

Član 49

Čuvar poseduje službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvaru izdaje upravljač na obrascu koji propisuje ministar.

O izdatim legitimacijama upravljač vodi evidenciju.

Čuvar koji je prestao da vrši čuvarsку službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe, vrati upravljaču, koju će upravljač odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije, čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u "Službenom glasniku Republike Srbije" i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 50

Rad čuvarske službe organizuje se tako što čuvar vrši neposredan nadzor i kontrola sprovođenje pravila unutrašnjeg reda u Parku.

Za unutrašnji red u Parku, odgovoran je čuvar, za vreme trajanja svog dežurstva.

Čuvar svakodnevno vrši obilazak Parka u celosti i ima pravo i obavezu da izvrši potrebnu službenu radnju na području Parka.

Rad čuvara povremeno i po potrebi organizuje se u paru ili sa više ljudi istovremeno, kroz rad u smenama ili dežurstva, patrolni obilazak i stacionarne kontrole ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Član 51

U vršenju čuvarske službe, dužnost Čuvara je da:

1. Prati odnosno nadgleda kretanje i aktivnosti Posetilaca i drugih Korisnika u Parku, posebno:

- gradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata, transport građevinskog materijala i druge radove koji se u skladu sa zakonom smatraju izgradnjom objekata,

- korišćenje mineralnih sirovina,

- korišćenje šuma, odnosno seču, krčenje, kresanje i paljenje drveća, izvlačenje, odlaganje i transport drvnih sortimenata, sakupljanje semena i dr.,

- korišćenje flore i faune, sakupljanje i branje biljaka i gljiva, njihovih razvojnih oblika i šumskih plodova, hvatanje životinja,

- upotrebu motornih vozila,

- postavljanje montažnih i privremenih objekata,

- ulazak u zone, mesta i objekte u kojima je poseta zabranjena ili ograničena,

- kampovanje, logorovanje,
 - loženje vatre na otvorenom i primenu pravila i mera zaštite od požara,
 - organizaciju i odvijanje sportskih takmičenja i drugih manifestacija,
 - odlaganje otpada.
2. Prati stanje biljnih i životinjskih vrsta kao i drugih vrednosti Parka i vodi evidenciju o njima.
 3. Pruža pomoć i sarađuje sa lokalnim stanovništvom.
 4. Pruža podatke, pomoć i usluge Posetiocima i drugim licima pri obilasku i razgledanju Parka, naučnim istraživanjima i obrazovnim aktivnostima.
 5. Sarađuje sa Korisnicima prirodnih resursa u Parku.
 6. Sarađuje sa nosiocima stvarnih prava na nepokretnostima u Parku u cilju zaštite prirode, rešavanju imovinsko-pravnih odnosa i naknadi štete usled uskraćivanja ili ograničavanja prava korišćenja i primene mera zaštite.
 7. Sarađuje sa nadležnim inspektorom i obaveštava o stvarima iz njegove nadležnosti.
 8. Sarađuje sa organom unutrašnjih poslova i prema potrebi traži njegovu pomoć.
 9. Sastavlja zapisnik, obaveštava direktora i obavlja druge ovde nespomenute poslove, u skladu sa Zakonom i aktom upravljača.
 10. Obaveštava drugi nadležni organ o izvršenju zabranjenih odnosno protivpravnih radnji koje su regulisane propisima iz nadležnosti tog organa i o njihovim izvršiocima ukoliko su poznati.

Član 52

Kada Čuvar utvrdi ili osnovano prepostavi da je posetilac, odnosno korisnik Parka učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa zakonom, ovlašćen je da:

- 1) legitimise lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;
- 2) zatraži da mu lice predloži/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova ili drugi dokument kojim dokazuje status korisnika odnosno posetioca i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja;
- 3) izvrši pregled svih vrsta vozila i tovara;
- 4) izvrši svaki pregled, osim prostorija i objekata za čiji je pregled potreban sudski nalog, a posebno pregled:
 - prtljaga i ličnih stvari,

- alata i sredstava za sakupljanje biljaka i životinja;

5) privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, uključujući delove i primerke živog i neživog sveta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda upravljaču Parka radi čuvanja;

6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica, a posebno:

- privremeno zabrani radove i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,

- zabrani na licu mesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivpravno odredbama ovog pravilnika i pravilima protivpožarne zaštite,

- naredi puštanje na slobodu odnosno vraćanje u prirodu zdravih i nepovređenih primeraka životinja, ukoliko je to za njih bezbedno.

Član 53

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama propisanim u skladu sa zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocu nedozvoljene radnje, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu prepostavku o mogućem izvršiocu;

- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena;

- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje;

- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom;

- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 5. člana 50.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljač će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 54

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 50. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravljač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta i preduzima radnje za dalje postupanje sa primercima oduzetih i nađenih životinjskih ili biljnih vrsta, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se slučaj ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima upravljač vodi evidenciju sa podacima o vrsti količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmetu privremeno oduzeti i čuvaru koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 55

Čuvar u vršenju službe postupa stručno, autoritativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu upravljača.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje upravljač.

Član 56

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje ministar.

Upravljač sam organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara.

Član 57

Čuvar je opremljen i radnom odećom, sredstvima veze, potrebnim aparatima, u skladu sa posebnim aktom upravljača.

Član 58

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara o učinjenoj zabranjenoj odnosno protivpravnoj radnji, Upravljač shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinjoca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

XI PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 59

Na području Parka planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara ("Službeni glasnik RS", broj 111/09) i propisima donetim na osnovu tog zakona, Planom upravljanja Parka i planovima zaštite od požara.

Upravljač donosi plan zaštite od požara za područje Parka shodno članu 47. Zakona o zaštiti od požara i odredbama Uredbe o razvrstavanju objekta, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara ("Službeni glasnik RS", broj 76/10).

Planom i programom upravljanja Parkom utvrđuju se prioritetni, odnosno godišnji operativni zadaci protivpožarne zaštite.

Upravljač će na pogodan način objaviti odnosno javno istaknuti izvode iz planova zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši Ministarstvo.

Član 61

Upravljač će najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika doneti akta predviđena ovim pravilnikom.

Član 62

Upravljač će izvod iz ovog pravilnika, sa osnovnim pravilima unutrašnjeg reda i zabranjenim radnjama/aktivnostima istaknuti na pogodan i vidan način u Parku i staviti ga na uvid posetiocima i korisnicima.

Član 63

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.